

Anvisningar om retroaktiv lönebetalning vid övergången till nivålönesystemet i UKTA del G

Innehållet i detta cirkulär om UKTA del G motsvarar innehållet i KT:s cirkulär 22/2025 om retroaktiv lönebetalning vid övergången till nivålönesystemet i AKTA. Den lokala justeringspotten har dock inte delats upp i skede A och skede B, såsom i AKTA. Den centraliserade potten 1.2.2025 i UKTA del G används för införande av nivålönesystemet (största delen av potten användes till behörighetstillägget). Den lokala justeringspotten 1.6.2025 inom UKTA del G är 0,25 % av lönesumman i UKTA del G.

Nivålönesystemet ska införas senast 1.10.2025. Den centraliserade potten 1.2.2025 och den lokala potten 1.6.2025 används för införande av nivålönesystemet. Därför höjs lönerna med dessa potter först i samband med att nivålönesystemet införs senast 1.10.2025.

KT:s cirkulär 5/2025 och 7/2025 innehåller anvisningar bland annat om hur lönen ska ändras så att den överensstämmer med nivålönesystemet samt om nivålönesystemet i allmänhet. I KT:s cirkulär 2/2023 ges närmare anvisningar om hur den lokala justeringspotten beräknas.

Om arbetsgivaren redan har betalat eller håller på att betala löner som höjts genom den centraliserade potten 1.2.2025 eller den lokala potten 1.6.2025, behöver förordandet inte korrigeras eller ändras så att det överensstämmer med denna cirkulärbilaga.

1 Grundläggande principer för retroaktiv betalning då anställningsförhållandet är i kraft när nivålönesystemet införs

Kapitel 1 i denna cirkulärbilaga iakttas när anställningsförhållandet är i kraft vid tidpunkten för införandet.

Följande exempel beskriver retroaktiv betalning från 1.2.2025 (den centraliserade potten) och från 1.6.2025 (den lokala potten). Den allmänna förhöjningen 1.10.2025 påverkar inte den retroaktiva lönebetalningen. Den allmänna förhöjningen 1.10.2025 ska räknas in i gällande nivålön eller därmed jämförbara månadslön och nivå tillägg. Den allmänna förhöjningen för övriga lönefaktorer framgår av § 2 mom. 1 i underteckningsprotokollet. (Cirkulär 18/2025 bilaga 1).

1.1 Att beakta vid retroaktiv lönebetalning

Den retroaktiva lönebetalningen görs på basis av den anställdas befattning månaden innan nivålönesystemet införs.

Den anställda har då placerats i den lönegrupp som ska tillämpas och på rätt nivå av kunnande och ansvar.

Den anställdas lönestruktur ska ha ändrats så att den överensstämmer med nivålönesystemet i UKTA del G. Läs mer om omvandlingen i KT:s cirkulär 5/2025.

Den retroaktiva lönebetalningen beräknas enligt de kalkylerade anvisningarna bakåt från den tidpunkt då systemet införs.

Exempel:

- systemet införs 1.10.2025
- för den centraliserade potten 1.2.2025 beräknas de retroaktiva lönefordringarna för perioden 1.2.2025–30.9.2025 och för den lokala justeringspotten 1.6.2025 för perioden 1.6.2025–30.9.2025

1.2 Ändrade uppgifter – specialsituation

Ändringar i arbetsuppgifterna före tidpunkten för införandet påverkar inte beräkningen, om det inte är fråga om en specialsituation där den anställdas befattning och lönepunkt har ändrats för 3 månader före införandet.

Exempel på specialsituation:

- en lärare inom småbarnspedagogik arbetar som speciallärare inom småbarnspedagogik

Exempel 1

Den anställda har 1.8.2025–30.9.2025 arbetat som lärare inom småbarnspedagogik och 1.2.2025–31.7.2025 som speciallärare inom småbarnspedagogik. Den retroaktiva lönebetalningen beräknas då separat för arbetet som lärare 1.8.2025–30.9.2025 och för arbetet som speciallärare 1.2.2025–31.7.2025, eftersom perioden 1.2.2025–31.7.2025 är minst 3 månader.

Exempel 2

Den anställda har 1.4.2025–30.9.2025 arbetat som lärare inom småbarnspedagogik och 1.2.2025–31.3.2025 som speciallärare inom småbarnspedagogik. Den retroaktiva lönebetalningen beräknas då för hela perioden som om den anställda hela tiden hade arbetat som lärare, eftersom arbetet som speciallärare (1.2.2025–31.3.2025) inte har varat minst 3 månader.

1.3 Begrepp i beräkningen av retroaktiva lönebetalningar

Dessa begrepp används i räkneexemplen nedan.

Anställningsmånader

- Hur många månader anställningen varat under beräkningsperioden (t.ex. 8 mån.)

Frånvaro utan lön

- Antalet månader med frånvaro utan lön (t.ex. 1,5 mån.)

Beräkningsgrund per månad

- I cirkulär 5/2025 redogörs för hur den uppgiftsrelaterade lönen enligt AKTA och eventuella uppgiftstillägg omvandlas till nivålönen och eventuella nivåtillägg. Samma anvisningar gäller också inom UKTA del G.
 - I detta cirkulär används begreppet omvandlad nivålönen.
- Den omvandlade nivålönen avdras från den nationella nivålönen.
- Om den lokala justeringspotten 1.6.2025 används för nya tillsvidare gällande nivåtillägg eller för höjning av nivåtillägg (tidigare uppgiftstillägg som ändrats till nivåtillägg), betalas nivåtillägget/nivåtilläggets förhöjningsdel retroaktivt från 1.6.2025.

- OBS! Skillnaden kan inte vara negativ.

Betalningskoefficient (antalet betalningsmånader)

- Med betalningskoefficienten multipliceras den månatliga skillnaden.
- Exempel: 8 anställningsmånader – frånvaro utan lön 1,5 mån. = 6,5 mån. Betalningskoefficienten är då 6,5.

Arbetserfarenhetstillägg

- Som arbetserfarenhetstillägg används det procentuella arbetserfarenhetstillägg som gäller 1.9.2025, om nivålönesystemet införs 1.10.2025.
 - Om nivålönesystemet införs 1.7.2025, används det procentuella arbetserfarenhetstillägg som gäller 1.6.2025.
- Exempel: Arbetserfarenhetstillägget har 1.8.2025 stigit från 3 till 8 procent. Trots det används 8 procent som arbetserfarenhetstillägg för hela perioden när den retroaktiva lönebetalningen beräknas.

Semesterpenning

- Som semesterpenningsprocent används den procent som gällt sommaren 2025. I exemplet har antalet fulla kvalifikationsmånader (0–12 mån.) under kvalifikationsåret 2024–2025 använts. Se AKTA kap. IV § 18.
- OBS! I fråga om semesterpenningen är betalningskoefficienten alltid 1.

Beaktande av arbetstidsersättningar

- Samma procent används som vid förhöjning av semesterlönen. Se AKTA kap. IV § 13 mom. 3. Enligt AKTA kap. IV § 13 mom. 3 är förhöjningen högst 35 %. Vid retroaktiv lönebetalning kan procenten bli högre än 35.
- I detta cirkulär benämns denna förhöjningsprocent SKN%.

1.4 Retroaktiv betalning av den centraliserade potten och den lokala justeringspotten

Följande tabell åskådliggör den retroaktiva lönebetalningen då anställningsförhållandet är i kraft när nivålönesystemet införs

Lokalt införande av nivålönesystemet i UKTA 1.10.2025										
	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Beräkning av den retroaktiva betalningen	Oktober
Anställningsförhållandet under perioden 1.2–30.9.2025	Anställningen är i kraft under hela perioden 1.2–30.9.2025. Anställningen är i kraft när nivålönesystemet införs 1.10.2025. Retroaktiv betalning för arbetade månader under perioden 1.2–30.9.2025								Den retroaktiva betalningen beräknas från den sista september bakåt. Retroaktiv betalning kan uppstå för perioden 1.2–30.9.2025 och/eller 1.6–30.9.2025.	Nivålöner och nivåtillägg betalas från 1.10.2025.
Frånvaro utan lön	Frånvaro utan lön dras av från retroaktiva lönefordringar. T.ex. frånvaro utan lön 1–31.5.									Den allmänna förhöjningen 1.10.2025 betalas efter att nivålönerna och nivåtilläggen har införts i lönesystemet.
Centraliserad pott 1.2.2025	Höjning av nivålönen med den centraliserade potten 1.10.2025 och retroaktiv betalning för perioden 1.2.2025–30.9.2025.									
Lokal pott 1.6.2025 (0,25 %)	Ingen retroaktiv betalning för perioden 1.2–31.5.2025.				Höjning av nivålönen och/eller betalning/justering av tillsvidare gällande nivåtillägg med den lokala justeringspotten 1.10.2025 och retroaktiv betalning för perioden 1.6.2025–30.9.2025.					Retroaktiva lönefordringar betalas i oktober.

Anvisningar om användningen av den centraliserade potten och den lokala potten 1.6.2025 har getts tidigare i KT:s cirkulär 5/2025 och 7/2025.

Den centraliserade potten 1.2.2025, retroaktiv betalning från 1.2.2025

Nivålönesystemet ska vara infört hos varje arbetsgivare senast 1.10.2025. Retroaktiva lönefordringar beräknas från 1.2.2025 till den tidpunkt då systemet införs. Om nivålönesystemet införs till exempel 1.9.2025, betalas retroaktiva förhöjningar för perioden 1.2.2025–31.8.2025.

Genom den centraliserade potten 1.2.2025 på 0,01 % har lönerna höjts till den nationella nivålönen (A, B eller C). Om en anställd till exempel är på nivå B, ska den anställdas lön minst motsvara den nationella nivålönen på nivå B. Efter att den centraliserade potten har använts ska den anställdas (omvandlade) uppgiftsrelaterade lön minst motsvara den nationella nivålönen.

Om den anställdas (omvandlade) uppgiftsrelaterade lön är lägre än nivån i rätt lönegrupp och på den nivå av kunskande och ansvar där den anställda har placerats, höjer den centraliserade potten den anställdas lön till rätt nivå enligt den nationella nivålönen. Om den anställdas (omvandlade) uppgiftsrelaterade lön är högre än nivån i rätt lönegrupp och på den nivå av kunskande och ansvar där den anställda har placerats, ändrar den centraliserade potten inte den anställdas lön.

Effekten av den centraliserade potten varierar mellan olika arbetsgivare.

Den lokala justeringspotten 1.6.2025 på 0,25 %, retroaktiv betalning från 1.6.2025.

Nivålönesystemet ska vara infört hos varje arbetsgivare senast 1.10.2025. Retroaktiva lönefordringar beräknas från 1.6.2025 till den tidpunkt då systemet införs. Om nivålönesystemet införs till exempel 1.9.2025, betalas retroaktiva förhöjningar för perioden 1.6.2025–31.8.2025.

Den lokala potten på 0,25 % används till att införa nivålönesystemet på lokal nivå. Potten kan riktas både till nivålöner och till tillsvidare gällande nivåtillägg.

Exempel på retroaktiv betalning finns i KT:s cirkulär 22/2025. Cirkuläret innehåller sex exempel. Beräkningsprinciperna för exemplen 1, 3, 5 och 6 tillämpas också inom UKTA del G. Undantaget är att den lokala justeringspotten inom UKTA del G inte har delats upp i skede A och B, såsom inom AKTA, men den lokala justeringspotten inom UKTA del G följer samma principer som skede B av den lokala justeringspotten inom AKTA.

2 Grundläggande principer för retroaktiv betalning då anställningsförhållandet inte är i kraft när nivålönesystemet införs

Det här kapitlet fokuserar på anställningsförhållanden som upphört innan nivålönesystemet i UKTA del G införts och på det engångsarvode som betalas retroaktivt. Inom UKTA del G betalas endast ett engångsarvode.

Om anställningsförhållandet upphört innan nivålönesystemet i UKTA införts, placeras den anställda inte i någon lönegrupp enligt nivålönesystemet och inte heller på någon nivå av kunskande och ansvar. Den retroaktiva lönebetalningen genomförs som ett engångsarvode. Kapitel 1 i detta cirkulär tillämpas inte på den anställda.

Samma period godkänns högst en gång när engångsarvodena räknas ut.

Engångsarvode (beräkningsperiod från tidigast 1.6.2025 till högst 30.9.2025)

Engångsarvodet betalas senast i november 2025 till anställda vars anställning fortgått i minst 30 kalenderdagar under perioden 1.6.2025–30.9.2025, när nivålönesystemet införts tidigast 1.10.2025. Tidpunkten då nivålönesystemet i AKTA införs påverkar beloppet av de engångsarvoden som betalas. Anställningstiden räknas högst till dagen innan nivålönesystemet införts, om systemet införts tidigare än 1.10.2025.

Dröjsmålsränta på engångsarvodet betalas efter 1.12.2025.

Engångsarvodet är 8,22 euro per 30 kalenderdagar, om arbetstidsprocenten är 100 %.

Om anställningsförhållandet under perioden 1.6.2025–30.9.2025 varat sammanlagt

- 0–29 kalenderdagar, betalas 0 euro i engångsarvode
- 30–59 kalenderdagar, betalas 8,22 euro i engångsarvode
- 60–89 kalenderdagar, betalas 16,44 euro i engångsarvode
- 90–119 kalenderdagar, betalas 24,66 euro i engångsarvode
- 120– kalenderdagar, betalas 32,88 euro i engångsarvode

För deltidsanställda betalas engångsarvodet i proportion till deltidsarbetstiden. För en anställd med partiell vårdledighet/partiell föräldraledighet/sjukfrånvaro med 2/3 lön används den arbetstidsprocent som den anställda hade haft utan den partiella vårdledigheten/partiella föräldraledigheten/sjukfrånvaron. Detsamma gäller också anställda med partiell sjukdagpenning.

Exempel 1: Nivålönesystemet i UKTA del G införs 1.9.2025

För de anställningar som då upphört gäller retroaktiva betalningar för perioden 1.6.2025–31.8.2025.

En anställd har haft ett anställningsförhållande 1.6–31.7.2025 (61 kalenderdagar). Eftersom 60 kalenderdagar uppfylls betalas den anställda retroaktivt 16,44 euro enligt rad III.

Exempel 2: Nivålönesystemet i UKTA del G införs 1.6.2025, engångsarvode betalas inte till någon.

Hur deltidarbete inverkar på engångsarvodet:

Sammanräknat antal kalenderdagar i anställningsförhållandet från 1.6.2025	Engångsarvode (100 %)	Engångsarvode (t.ex. om arbetstidsprocenten är 50 %)
I 0–29	0,00 euro	0,00 euro
II 30–59	8,22 euro	4,11 euro
III 60–89	16,44 euro	8,22 euro
IV 90–119	26,66 euro	13,33 euro
V 120–	32,88 euro	16,44 euro